AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2021/1630 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2021. április 29.)

a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol) 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol) 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0096/2021),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynökségének (Europol) (a továbbiakban: az ügynökség) 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges költségvetése 141 620 456 EUR volt, ami 2018-hoz képest 4,33%-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetése főként az uniós költségvetésből származik;

B. mivel a Számvevőszék a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynökségének (Europol) 2019. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2019. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések nyomán a költségvetés végrehajtási aránya 99,42% volt, ami 2018-hoz képest 3,31%-os növekedést jelent; megjegyzi, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 86,61%-os volt, ami 2018-hoz képest 0,31%-os csökkenést jelent;

2. megjegyzi, hogy az ügynökség 2019-ben az esetek 20%-ában késedelmesen teljesítette a kifizetéseket; megállapítja, hogy a késedelmes kifizetések aránya az előző években még magasabb volt, de felhívja az ügynökséget, hogy a reputációs kockázat elkerülése érdekében fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy az előírt feltételek szerint teljesítse a kifizetéseket; üdvözli az ügynökség által e tekintetben hozott enyhítő intézkedéseket, amelyeknek eredményeképp 2019-ben összesen 1 624,53 EUR összegű kamatot fizettek ki;

3. megállapítja, hogy a Számvevőszék jelentése szerint 2019-ben az ügynökség gyakran nem teljesítette az előírt határidőn belül a kifizetéseket, ami az ügynökséget hírnevet veszélyeztető kockázatoknak teszi ki; megjegyzi, hogy az ügynökség válasza szerint 2019-ben az ügynökség munkaerőhiánnyal küzdött, ami hatással volt a pénzügyi igazgatásra, de az ügynökség tudatában van a kifizetési késedelmekkel kapcsolatos kockázatnak, és havonta gondosan nyomon követi a kifizetési összegeket, továbbá a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek betartása érdekében kockázatcsökkentő intézkedéseket hozott; megjegyzi, hogy az ügynökség válasza szerint a késedelmesen kifizetett számlák összértéke 2019-ben mintegy 6,6 millió EUR-t tett ki, ami a teljesített kifizetések 4,6%-ának felel meg;

4. megjegyzi, hogy 2019-ben az ügynökség számára 138,3 millió eurós végleges költségvetést és 15 újabb ideiglenes alkalmazottat biztosítottak; kiemeli azonban, hogy az ügynökség igazgatótanácsa által elfogadott költségvetési előirányzat-tervezet összesen 143,3 millió EUR elkülönítését és az ideiglenes alkalmazotti álláshelyek 43 fővel való növelését kérte; hangsúlyozza, hogy a költségvetési és személyzeti hiány miatt az ügynökségnek számos célkitűzést és intézkedést hátrébb kellett sorolnia; felhívja a Bizottságot és a társjogalkotókat, hogy fokozzák az ügynökséggel folytatott párbeszédüket a költségvetési és személyzeti hiányok kezelése tekintetében;

([1]) HL C 184., 2019.5.28., 1. o.

Teljesítmény

5. elégedetten nyugtázza, hogy az ügynökség fő teljesítménymutatókként használ bizonyos intézkedéseket a tevékenységei által nyújtott hozzáadott érték értékelésére és más intézkedéseket – például a költségvetés teljesítési arányát, a munkaprogramok célkitűzéseinek végrehajtási arányát és az ügynökség imázsával való elégedettséget – a költségvetési gazdálkodás javítására;

6. emlékezteti az ügynökséget, hogy rendszeresen vizsgálja felül és aktualizálja teljesítménymérési rendszerét és fő teljesítménymutatóit annak biztosítása érdekében, hogy az ügynökség hatékony hozzájárulást és szakértelmet biztosítson uniós szinten; ösztönzi az ügynökséget, hogy gondosan elemezze az eredményeket, és használja fel azokat stratégiája és tevékenységtervezése javítására;

7. megjegyzi, hogy az ügynökség a munkaprogram célkitűzéseinek 79%-át és a 2019. évi munkaprogramban szereplő intézkedések 75%-át hajtotta végre;

8. elismeréssel nyugtázza, hogy 2019-ben az ügynökség továbbra is folytatott közös tevékenységeket és megosztott szolgáltatásokat más uniós ügynökségekkel – többek között az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségével–, és hogy az ügynökség 21 intézményközi közbeszerzési eljáráshoz csatlakozott;

9. felhívja az ügynökséget, hogy a hatékonyság javítása érdekében továbbra is fokozza az együttműködést és a bevált gyakorlatok megosztását a többi uniós ügynökséggel (humánerőforrás-gazdálkodás, épületkezelés, informatikai szolgáltatások és biztonság);

10. megjegyzi, hogy az igazgatótanács értékelése szerint számos fontos projekt és tevékenység kikerült a prioritások közül és nem valósult meg, mivel az ügynökség 2019-re előirányzott költségvetése és létszámterve jelentősen alacsonyabb volt az eredeti becsléseknél, és az éves munkaprogram alapos felülvizsgálatára volt szükség;

11. üdvözli, hogy az eu-LISA-val együttműködve az ügynökségnek sikerült integrálnia a SIS II-ben végzett lekérdezéseket az USE felhasználói felületébe, és hogy további előrelépés történt a VIS-hez való hozzáférés létrehozása terén; sajnálja azonban, hogy 2019-ben nem valósult meg a SIRENE-iroda létrehozása az ügynökségen belül; ösztönzi az ügynökséget, hogy fokozza erőfeszítéseit belső erőforrásainak az interoperabilitásra irányuló uniós kezdeményezések alakulásával való összehangolása és összehangolása terén;

12. kiemeli, hogy a ügynökség fontos támogatást és operatív elemzést nyújt a tagállamok bűnügyi nyomozásai során; hangsúlyozza továbbá feladatainak kiterjesztését és növekvő szerepét Unió-szerte a terrorizmus, a kiberbűnözés, valamint a bűncselekmények más súlyos és szervezett formáinak megelőzése és az ezek elleni küzdelem terén;

13. kiemeli, hogy az ügynökség által támogatott műveletek száma a 2018. évi 1 748-ról 2019-ben 1 921-re nőtt (ami 9,89%-os növekedést jelent), és hogy az ügynökség által finanszírozott operatív ülések száma a 2018. évi 427-ről 2019-ben 500 felettire nőtt (ami 17%-os növekedést jelent), ami kiemeli, hogy megnövekedett az ügynökség munkája; kiemeli az ügynökség által az elmúlt években a rendkívül kifinomult szervezett bűnözői hálózatok, a kábítószer-kereskedelem, az illegális hulladékártalmatlanítás és a dark weben történő illegális kereskedelem elleni küzdelem érdekében folytatott, rendkívül specializált nyomozásokat;

Személyzeti politika

14. megállapítja, hogy 2019. december 31-én a létszámterv végrehajtása 92,89%-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 591 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből 549-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat (míg 2018-ban 576 engedélyezett álláshely volt); megjegyzi, hogy ezen felül 196 szerződéses alkalmazott és 66 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2019-ben;

15. megjegyzi, hogy az ügynökség 2019-et a betöltetlen álláshelyek 3,6%-os arányával zárta, ami magasabb a 2%-os célnál; elismeri, hogy enyhítő intézkedéseket vezettek be, például növelték az álláshirdetések közzétételének ütemét vagy tartaléklistákat vettek igénybe; aggodalommal jegyzi meg azonban, hogy az ügynökség a vártnál magasabb, 11,7%-os fluktuációt könyvelt el az előző évi 8,7%-hoz képest; tudomásul veszi, hogy az ügynökség válasza szerint a fluktuáció a felmondások magas számának és számos, 2019-ben véget érő szerződésnek tudható be, és hogy az ügynökség szorosan figyelemmel kísérte a helyzetet; felhívja az ügynökséget, hogy a potenciális forgóajtó-jelenség fényében foglalkozzon ezzel a kérdéssel;

16. súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a felső vezetők (139 férfi és 28 nő), az igazgatótanács (43 férfi és 10 nő) és a személyzet esetében 2019-ban nem valósult meg a nemek közötti egyensúly; felkéri az ügynökséget, hogy minden szinten fokozza a nemek közötti egyensúly javítására irányuló erőfeszítéseit; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ügynökség igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

17. tudomásul veszi, hogy a ügynökség elfogadta a személyek méltóságának védelmére és a zaklatás megakadályozására vonatkozó politikát; megjegyzi, hogy 2019-ben két állítólagos lelki zaklatásról és az ehhez kapcsolódó nem megfelelő magatartásról számoltak be, majd ezt követően egy hivatalos közigazgatási vizsgálat keretében kivizsgálták azokat, az eredményre vonatkozó döntést pedig 2020-ban kellett meghozni; felszólítja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak e vizsgálat megállapításairól;

18. üdvözli, hogy a meglévő e-felvételi eszköz hatókörét sikeresen kiterjesztették a korlátozott álláshelyekre is; megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az ügynökség végrehajtotta a Számvevőszék 2017-es, az álláshirdetéseknek az EPSO honlapján való közzétételével kapcsolatos észrevételét;

19. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa a hosszú távú emberierőforrás-politikai keret kidolgozását, amely a munka és magánélet közötti egyensúlyra, az egész életen át tartó pályaorientációra és karrierfejlesztésre, a nemek közötti egyensúlyra, a távmunkára, a földrajzi egyensúlyra, valamint a fogyatékossággal élő személyek felvételére és integrációjára irányul;

Közbeszerzés

20. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon megállapítását, amely az előző évi megállapítások nyomon követéséhez is kapcsolódik, miszerint az ügynökség szabálytalanul hosszabbította meg az üzleti utazási szolgáltatások nyújtására irányuló keretszerződés időtartamát azzal, hogy 2018-ban és 2019-ben a szerződés lejártát követően módosításokat írt alá, ami szabálytalanná tette a módosításokat és a kapcsolódó kifizetéseket; tudomásul veszi az ügynökség válaszát, amely szerint a 2019-es meghosszabbítás az üzletfolytonosság megőrzése érdekében hozott tudatos üzleti döntés eredménye volt, és nem minősült az előzetes ellenőrzés hiányosságának, továbbá hogy 2020 negyedik negyedévében belső ellenőrzést kellett kezdeni azzal a céllal, hogy további bizonyosságot szerezzenek az ügynökség szerződéskezelési megközelítéséről; felhívja az ügynökséget, hogy javítsa a tranzakciók szabályszerűségét, és ennek megfelelően erősítse meg a szerződések kezelését és az előzetes ellenőrzéseket;

21. megjegyzi, hogy a Számvevőszék jelentése szerint a bútorok, kiegészítők és kapcsolódó szolgáltatások beszerzése esetében az ajánlati felhívás dokumentációjában használt kifejezések nem voltak elég konkrétak, ami aláássa a közbeszerzési eljárás versenyjellegét; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség nem ellenőrizte megfelelően az alapul szolgáló árak pontosságát és a nem szabványos tételekre alkalmazott árengedmények kiszámítását, mielőtt benyújtotta volna a megrendelőlapot a szerződő félnek; felhívja az ügynökséget, hogy valamennyi pályázati eljárás során biztosítsa a versenyjog elveinek való teljes körű megfelelést; megjegyzi, hogy az ügynökség válasza szerint az ajánlattételi dokumentáció tartalmazta a közbeszerzés tárgyát, valamint az alkalmazandó kizárási, kiválasztási és odaítélési kritériumokat, ezáltal teret biztosítva a versenynek, és megjegyzi – a szerződő fél által nyújtott árengedmény tekintetében –, hogy a szerződő fél a szerződésben foglalt általános mértéknél nagyobb árengedményt ajánlott fel, és így az ügynökség a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően járt el, a szerződés rendelkezéseinek megfelelően; felhívja az ügynökséget annak biztosítására, hogy a kiírási feltételek elég átfogóak legyenek ahhoz, hogy megvalósuljon a tisztességes és hatékony verseny;

Az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, etika és átláthatóság;

22. tudomásul veszi az ügynökség által az átláthatóság, az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítása és a zaklatás elleni küzdelem céljából tett intézkedéseket és folyamatos erőfeszítéseket; megjegyzi, hogy 2019-ben két állítólagos lelki zaklatásról és az ehhez kapcsolódó nem megfelelő magatartásról számoltak be, majd ezt követően egy hivatalos közigazgatási vizsgálat keretében kivizsgálták azokat, az eredményre vonatkozó döntést pedig 2020-ban kellett meghozni; sajnálja, hogy az ügynökség igazgatótanácsa egyes tagjainak önéletrajza és érdekeltségi nyilatkozata nem érhető el az ügynökség honlapján; ismét felhívja az ügynökséget, hogy sietve tegye közzé az ügynökség igazgatótanácsa összes tagjának önéletrajzát és érdekeltségi nyilatkozatát, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az e tekintetben hozott intézkedésekről;

23. hangsúlyozza, hogy az uniós intézményekre és ügynökségekre vonatkozó jelenlegi etikai keret a széttagoltsága és a meglévő rendelkezések összehangolatlansága miatt jelentős hiányosságokkal küzd; felhív arra, hogy ezeket a kérdéseket egy közös etikai keret létrehozásával kell kezelni, amely biztosítaná a valamennyi uniós intézményre és ügynökségre vonatkozó magas szintű etikai normák alkalmazását;

24. hangsúlyozza, hogy egyes tisztviselők az összeférhetetlenség hiányáról szóló nyilatkozatokat töltenek ki, és az etikai normák tiszteletben tartása tekintetében önértékelést végeznek; kiemeli azonban, hogy az ilyen nyilatkozatok és önértékelések nem elegendőek, és ezért további vizsgálatra van szükség;

Belső kontrollrendszerek

25. azon megjegyzések és észrevételek fényében, amelyeket a mentesítésért felelős hatóság a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata által az ügynökség humánerőforrás-menedzsmentjéről és etikájáról szóló ellenőrzése kapcsán tett, megállapítja, hogy három fontos ajánlást adtak ki, amelyek közül kettőt 2019-ben végrehajtottak, egy, az igazgatási vizsgálat és a fegyelmi eljárás leírásának frissítésére vonatkozó, még nyitott ajánlást pedig várhatóan 2020 végéig fognak végrehajtani;

26. megállapítja, hogy a belső ellenőrzési részleg a következő ellenőrzési feladatokat teljesítette: operatív elemzés, támogatáskezelési folyamat, az ABAC-ban megadott felhasználói hozzáférési jogok validálása, valamint az ügynökség igazságügyi laboratóriumának ISO 17020:2012 szabvány szerinti ellenőrzése; megjegyzi, hogy bár a belső ellenőrzési részleg arra a következtetésre jutott, hogy a belső kontrollok működnek és hatékonyak, 2019-ben 41 új ajánlást fogalmaztak meg, amelyek végrehajtási aránya 95%-os volt a kritikus és nagyon fontos ajánlások tekintetében, amelyek lezárását 2019-re várták;

27. megállapítja, hogy az igazgatótanács 2018 decemberében elfogadta az ügynökség belső ellenőrzési keretrendszerét, és hogy 2019 folyamán az ügynökség arra a következtetésre jutott, hogy a belső ellenőrzési keretrendszer elemei megvannak és működnek, és csak kisebb javításokra van szükség;

Egyéb megjegyzések

28. hangsúlyozza, hogy fokozni kell az ügynökség digitalizálását a belső működés és az irányítási eljárások tekintetében; hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek továbbra is proaktívnak kell lennie e tekintetben, hogy mindenképpen elkerülhető legyen az uniós ügynökségek közötti digitális szakadék; hangsúlyozza azonban, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a kezelt adatok online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében;

29. megjegyzi, hogy az Egyesült Királyság Unióból való kilépésével kapcsolatos folyamatos bizonytalanság miatt az ügynökség 2019 első negyedévében minden lehetőséget megvizsgált az Egyesült Királysággal mint harmadik országgal való hatékony operatív kapcsolatok fenntartására;

30. ösztönzi az ügynökséget, hogy továbbra is mozdítsa elő a láthatóságának növelése érdekében végzett munkáját, kutatásait és tevékenységeit;

31. hangsúlyozza, hogy összetett megközelítésre van szükség ahhoz, hogy az uniós intézmények honlapjai az (EU) 2016/2102 irányelvben ([2]) előírtaknak megfelelően mindenféle fogyatékossággal élő személy számára hozzáférhetőek legyenek, beleértve a nemzeti jelnyelvekhez való hozzáférést is; javasolja, hogy a fogyatékossággal élő személyeket képviselő szervezeteket vonják be ebbe a folyamatba;

32. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ([3]).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0215.